

Poslanci jsou nelegální těžbou v dole Turów znepokojeni, na podnět Libereckého kraje vyzvali vládu ČR k zahájení kroků pro možnost podání žaloby na Polsko

29. 04. 2020 17:35

Poslanci dnes vyzvali vládu ČR, aby se aktivně postavila k problému nelegální těžby v polském hnědouhelném dole Turów, která může připravit až 28.000 občanů Libereckého kraje o pitnou vodu. Po debatě na Výboru pro evropské záležitosti nejdříve poslanci přijali usnesení, ve kterém vyjádřili silné znepokojení nad současnou situací. Zároveň vyzvali ministerstvo zahraničních věcí k zpracování právní analýzy pro možnost podání žaloby na Polsko kvůli nelegální těžbě. Jednání se zúčastnili také zástupci Libereckého kraje, starosta města Frýdlant Dan Ramzer a právní zástupce Frank Bold Advokáti.

„Postup Evropské komise, který lze optimisticky očekávat v řádu 1,5 roku, nebude dostatečně rychlý – okamžitou pomoc, kterou potřebujeme, nám to nezajistí. Nelegální těžba začne naším směrem už pozítří a nejvíce se k nám přiblíží už za tři roky. Do té doby se bude situace jen zhoršovat. Nemůžeme dále vyčkávat, když hrozí, že tisíce lidí budou postupně přicházet o pitnou vodu,“ řekl na Výboru pro evropské záležitosti Martin Půta, hejtman Libereckého kraje.

Radní Libereckého kraje pro resort životního prostředí, zemědělství a rozvoje venkova Jiří Löffelmann doplnil, že Polsko zatím odmítlo všechny požadavky na ochranu Libereckého kraje před zásadními dopady těžby: *„Polsko nevypořádalo ani ty podmínky, které jako nepřekročitelné uvedla v nesouhlasném stanovisku pro případ povolení těžby Česká republika, a nepřijalo žádná z námi navrhovaných opatření. Nikdo v tuto chvíli neví, co se stane, když nám voda dojde. Polsko akorát vzkázalo, že stav vod na českém území je problém České republiky, nikoli Polska.“* Dále dodal, že dlouhodobý monitoring vod je důležitý, ale situaci Libereckého kraje neřeší: *„Že odtud odtéká voda do dolu, víme už řadu let. Na některých místech je ten pokles až 60 metrů, na to máme data. Co se ale stane, až za rok doložíme, že ta voda rychle dochází, nebo už došla? Soudní spory nám v tu chvíli nepomůžou, situaci přece musíme řešit už teď a té ztrátě vody zabránit. Očekáváme, že se vláda postaví k celé věci aktivně a poskytne našemu kraji ochranu formou žaloby.“*

Právní zástupce Libereckého kraje Jiří Vozák z Frank Bold Advokáti slova Libereckého kraje potvrdil: „Řízení pro porušení smluv trvá před Evropskou komisí v průměru dva roky, v případě těžby v Bělovežském pralesi, která měla celoevropskou pozornost, se podařilo věc předložit k Evropskému soudnímu dvoru za 14 měsíců. V případě žaloby členským státem je ale postup možné výrazně urychlit. Řízení před Evropskou komisí pak může trvat jen tři měsíce a členský stát se následně může obrátit s žalobou přímo na Soudní dvůr EU. Liberecký kraj však toto udělat nemůže, o tom rozhoduje vláda ČR.“

„Na nebezpečí rozšíření a prohloubení dolu na Frýdlantsku jsme už upozorňovali v roce 2015. Jsem moc rád, že po intervenci Libereckého kraje a následně Ministerstva životního prostředí ČR se problematika přenesla na půdu poslanecké sněmovny, kde jsme mohli poslance informovat o tom, jak vážná situace je a požádat je o finance a také o pomoc při vyjednávání s Polskem,“ uvedl starosta Frýdlantu Dan Ramzer.

Ministerstvo zahraničních věcí tak v tuto chvíli musí vypracovat právní analýzu k možnosti podání žaloby a oba uvedené výbory s ní nejpozději do 30. června seznámit.

Liberecký kraj se o dohodu s Polskem v problematice rozšiřování hnědouhelného dolu Turów snaží dlouhodobě. Chce ochránit zejména příhraniční území před negativními dopady těžby na místní obyvatele, jako jsou nedostatek vody, nadměrný hluk, prašnost či posuv půdy.